

PROTOKÓŁ

zmieniający Konwencję konsularną między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii, sporządzoną w Londynie dnia 23 lutego 1967 r.,

sporządzony w Londynie dnia 16 grudnia 1976 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 16 grudnia 1976. roku został sporządzony w Londynie Protokół zmieniający Konwencję konsularną między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii, sporządzoną w Londynie dnia 23 lutego 1967 roku, w następującym brzmieniu:

PROTOKÓŁ

zmieniający Konwencję konsularną między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii, sporządzoną w Londynie dnia 23 lutego 1967 roku.

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Jej Królewska Mość Królowa Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii, Jej innych Królestw i Terytoriów, Głowa Wspólnoty Narodów (dalej zwana „Jej Brytyjska Królewska Mość”),

pragnąc zmienić i rozszerzyć postanowienia Konwencji konsularnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii, sporządzonej w Londynie dnia 23 lutego 1967 roku (dalej zwanej „Konwencją konsularną”),

postanowiły zawrzeć protokół i w tym celu wyznaczyły jako swych Pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Romualda Spasowskiego,

Wiceministra Spraw Zagranicznych,

Jej Brytyjska Królewska Mość:

za Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii

i Północnej Irlandii —

The Right Honourable The Baron Goronwy-Roberts
of Caernarvon and of Ogwen,

Ministra Stanu

w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,

którzy po wzajemnym przedstawieniu swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, uzgodnili, co następuje:

Artykuł I

Ustęp 6 artykułu 2 Konwencji konsularnej ulega uchynieniu.

Artykuł II

Artykuł 7 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„Urzędnikiem konsularnym może być osoba posiadająca obywatelstwo Państwa wysyłającego, nie uważana przez Państwo przyjmujące za posiadającą jego obywatelstwo oraz nie będąca stałym mieszkańcem tego państwa”.

Artykuł III

Ustęp 2 artykułu 16 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„Postanowienia ustępu 1 stosuje się również do rezydencji urzędnika konsularnego”.

Artykuł IV

Artykuł 17 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„Teren, budynki, części budynków i rezydencje wymienione w artykule 16 nie będą wykorzystywane do udzielania azylu”.

Artykuł V

Artykuł 22 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Urzędnik konsularny korzysta z immunitetu od jurysdykcji sądowych i administracyjnych organów Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej.

2) Pracownik konsularny określony w punkcie a) ustępu 2 artykułu 2, pod warunkiem, że nie jest obywatelem lub stałym mieszkańcem Państwa przyjmującego, korzysta z immunitetu od jurysdykcji sądowych i administracyjnych organów tego państwa w takim samym zakresie jak członek administracyjnego i technicznego personelu przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

3) Postanowienia ustępów 1 i 2 nie stosuje się jednak do powództwa cywilnego:

a) dotyczącego prywatnego mienia nieruchomości, położonego na terytorium Państwa przyjmującego, chyba że urzędnik konsularny lub pracownik konsularny posiada je w imieniu Państwa wysyłającego dla celów konsulatu;

b) dotyczącego spadku, w sytuacji gdy urzędnik konsularny lub pracownik konsularny występuje jako wykonawca testamentu, administrator, spadkobierca lub zapisobierca w charakterze osoby prywatnej, a nie w imieniu Państwa wysyłającego;

c) dotyczącego jakiegokolwiek zawodowej lub handlowej działalności wykonywanej przez urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego w Państwie przyjmującym poza jego urzędowymi obowiązkami;

d) wynikłego z umowy zawartej przez urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób domniemany w imieniu Państwa wysyłającego;

e) wniesionego przez osobę trzecią w związku ze szkodą spowodowaną w Państwie przyjmującym przez pojazd, statek lub samolot;

f) do którego stosują się postanowienia artykułu 59.

4) Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodziny urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego, wspólnie z nim zamieszkałych, pod warunkiem, że nie są oni obywatelami lub stałymi mieszkańcami Państwa przyjmującego”.

Artykuł VI

Artykuł 23 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 artykułu 22 pracownik konsularny określony w punkcie b) ustępu 2 artykułu 2 korzysta z immunitetu od jurysdykcji sądowych i administracyjnych organów Państwa przyjmującego, w odniesieniu do wszelkich czynności dokonanych w charakterze urzędowym, pod warunkiem, że nie jest on obywatelem lub stałym mieszkańcem tego państwa”.

Artykuł VII

Artykuł 24 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Państwo wysyłające może zrzec się immunitetu od jurysdykcji przysługującego urzędnikowi konsularnemu lub pracownikowi konsularnemu albo też członkowi jego rodziny. Takie zrzeczenie powinno być zawsze wyraźne i zakomunikowane na piśmie właściwemu organowi Państwa przyjmującego.

2) Wszczęcie postępowania przez osobę, której przysługuje immunitet od jurysdykcji na podstawie artykułu 22 lub 23, pozbawia ją prawa powoływania się na immunitet od jurysdykcji w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3) Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji nie oznacza zrzeczenia się immunitetu od wykonania orzeczenia, co wymaga odrębnego zrzeczenia się”.

Artykuł VIII

Artykuł 25 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„Jeżeli pracownik konsularny lub członek rodziny urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego, nie będący osobą uprawnioną do immunitetu na podstawie postanowień artykułu 22 lub artykułu 23, zostanie zatrzymany, aresztowany lub pozbawiony wolności w jakikolwiek inny sposób albo też zostanie przeciwko niemu wszczęte postępowanie karne lub inne postępowanie o charakterze karnym, właściwe organy Państwa przyjmującego niezwłocznie poinformują o tym kierownika urzędu konsularnego”.

Artykuł IX

Artykuł 32 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Wszelkie przedmioty, włącznie z pojazdami mechanicznymi, wwozone dla celów urzędowych konsulatu, zwolnione są z opłat celnych i innych podatków lub podobnych należności wszelkiego rodzaju, nakładanych w związku z przywozem, w takim samym zakresie, jak gdyby były wwozone przez przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

2) Urzędnik konsularny lub pracownik konsularny jest zwolniony od opłat celnych i innych podatków lub podobnych należności wszelkiego rodzaju w stosunku do przedmiotów wwożonych do osobistego użytku, włącznie z pojazdami mechanicznymi, w takim samym zakresie jak członek odpowiedniej kategorii personelu przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego — pod warunkiem, że nie wykonuje w Państwie przyjmującym prywatnej działalności zarobkowej, jest stałym funkcjonariuszem Państwa wysyłającego, a w przypadku pracownika konsularnego nie jest ponadto obywatelem Państwa przyjmującego.

3) Postanowienia ustępu 2 mają także zastosowanie do członków rodziny urzędnika konsularnego lub pracownika konsularnego, wspólnie zamieszkałych z nim, pod warunkiem, że nie są oni obywatelami Państwa przyjmującego i nie wykonują prywatnej działalności zarobkowej w tym państwie.

4) Osobisty bagaż towarzyszący urzędnikowi konsularnemu lub członkowi jego rodziny, wspólnie z nim zamieszkałemu, zwolniony jest od rewizji celnej w takim samym zakresie jak bagaż osobisty członka personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

5) Postanowień niniejszego artykułu nie należy interpretować w ten sposób, że zezwalają na przywóz do Państwa przyjmującego lub wywóz z tego państwa jakiegokolwiek przedmiotu, którego przywóz lub wywóz jest zabroniony w myśl prawa Państwa przyjmującego:

6) Dla celów ustępu 2 wyrażenie „odpowiednia kategoria personelu przedstawicielstwa dyplomatycznego” oznacza, odnośnie do urzędników konsularnych — członków personelu dyplomatycznego, a odnośnie do pracowników konsularnych — członków personelu administracyjnego i technicznego”.

Artykuł X

Ustęp 4 artykułu 38 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„W związku z wykonywaniem swej działalności urzędnik konsularny jest uprawniony do zwracania się:

a) do właściwych organów miejscowych w swoim okręgu konsularnym,

b) do centralnych organów Państwa przyjmującego w takim zakresie, w jakim zezwalają na to prawo i zwyczaje tego państwa”.

Artykuł XI

Artykuł 44 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego zostanie zatrzymany, aresztowany lub pozbawiony wolności w jakikolwiek inny sposób, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym właściwego urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego. Powiadomienie to będzie dokonane możliwie jak najszybciej i nie później niż w ciągu trzech dni od chwili, kiedy obywatel ten został zatrzymany, aresztowany lub pozbawiony wolności w jakikolwiek inny sposób.

2) a) Jeżeli mają zastosowanie postanowienia ustępu 1, urzędnik konsularny ma prawo porozumiewania się z obywatelem, widzenia i prowadzenia z nim rozmowy, a także podejmowania niezbędnych środków dla zapewnienia mu pomocy prawnej i zastępstwa prawnego. Na widzenie takie zezwoli się tak szybko, jak to będzie możliwe, i nie później niż w ciągu czterech dni od chwili, kiedy obywatel ten został zatrzymany, aresztowany lub pozbawiony wolności w jakikolwiek inny sposób. Następne widzenia będą dozwolone w rozsądnych odstępach czasu. Wszelka korespondencja takiego obywatela adresowana do urzędnika konsularnego, a gdy zachodzi potrzeba zatrzymania oryginału — jej kopia, będzie niezwłocznie przekazana urzędnikowi konsularnemu.

b) Postanowienia niniejszego ustępu będą miały również zastosowanie, jeżeli obywatel, który został skazany, odbywa karę pozbawienia wolności i ma prawo do wniesienia odwołania zgodnie z przepisami określającymi termin, w którym odwołanie to może być wniesione.

3) Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego został skazany i odbywa karę pozbawienia wolności i jeżeli postanowienia punktu b) ustępu 2 nie mają zastosowania, urzędnik konsularny ma prawo porozumiewania się, widzenia i rozmów z nim. Urzędnikowi konsularnemu będzie się zezwalać na widzenia z takim obywatelem przynajmniej raz w miesiącu.

4) a) W przypadku postępowania sądowego w Państwie przyjmującym przeciwko obywatelowi Państwa wysyłającego właściwy urzędnik konsularny zostanie, na swoją prośbę, poinformowany o zarzutach wobec takiego obywatela.

b) Urzędnik konsularny jest uprawniony do obecności na rozprawie sądowej w Państwie przyjmującym prze-

ciwko obywatelowi Państwa wysyłającego, o ile ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego na to zezwalają.

5) Porozumiewanie się i rozmowy, przewidziane w niniejszym artykule, mogą odbywać się w języku Państwa wysyłającego lub języku Państwa przyjmującego według wyboru urzędnika konsularnego bądź też w innym języku za zgodą właściwych organów Państwa przyjmującego.

6) Obywatel, do którego mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu, może otrzymywać od urzędnika konsularnego przesyłki zawierające żywność, ubrania, lekarstwa, materiały do czytania i pisania, w zakresie, w jakim na to zezwalają przepisy zakładu, w którym jest on zatrzymany.

7) Prawo do porozumiewania się, widzenia i rozmowy z obywatelem, do którego ma zastosowanie niniejszy artykuł, będzie stosowane zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, jednakże zawsze z zastrzeżeniem, że zastosowanie powyższych ustaw i innych przepisów nie będzie naruszać praw do porozumiewania się, widzenia i rozmowy z tym obywatelem.

8) Wyżej wymienione postanowienia niniejszego artykułu, z wyjątkiem ustępu 3, będą miały zastosowanie w takim zakresie, w jakim jest możliwe takie zastosowanie, także wobec jakiegokolwiek osoby zatrudnionej na statku lub samolocie Państwa wysyłającego, znajdującym się w Państwie przyjmującym, pod warunkiem, że osoba ta nie jest obywatelem Państwa przyjmującego ani nie posiada stałego miejsca zamieszkania w tym państwie".

Artykuł XII

Artykuł 50 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„Jeżeli właściwe organy Państwa przyjmującego uzyskają wiadomość, że w państwie tym zmarł obywatel Państwa wysyłającego, powiadomią o tym niezwłocznie właściwego urzędnika konsularnego i przekażą mu odpis aktu zgonu lub inny dokument stwierdzający zgon”.

Artykuł XIII

Artykuł 54 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Jeżeli przed podjęciem czynności w oparciu o artykuł 53 prawo Państwa przyjmującego wymaga uzyskania zezwolenia na zastępowanie lub postanowienia sądu, takie zezwolenie lub postanowienie sądu zostanie wydane urzędnikowi konsularnemu na jego wniosek, tak jak byłyby one wydane należycie upoważnionemu przedstawicielowi obywatela, którego interesy urzędnik konsularny reprezentuje. W przypadku gdy zgodnie z prawem Państwa przyjmującego zezwolenie lub postanowienie może być udzielone wyłącznie na nazwisko wspomnianego obywatela, będzie ono wydane, a urzędnik konsularny będzie mógł działać na podstawie takiego zezwolenia lub postanowienia, jak to przewiduje artykuł 53.

2) Jeżeli sąd jest przekonany na podstawie *prima facie* dowodu o konieczności natychmiastowej ochrony i zabezpieczenia spadku oraz dowodu o istnieniu osoby lub osób, których interesy urzędnik konsularny ma prawo zastępować, wyda tymczasowe zezwolenie lub postanowienie ograniczone do ochrony i zabezpieczenia spadku, ważne do czasu, dopóki następne zezwolenie na zastępowanie nie zostanie udzielone”.

Artykuł XIV

Artykuł 57 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„1) Urzędnik konsularny jest uprawniony, bez uprzedniego uzyskania zezwolenia lub postanowienia sądu Państwa przyjmującego, do odbioru i podziału spadku o małej wartości po obywatelu Państwa wysyłającego.

2) Spadkami, do których stosuje się postanowienia ustępu 1, są:

a) w sytuacji gdy Państwem przyjmującym jest Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Północnej Irlandii — spadki składające się wyłącznie z mienia, które może być realizowane na mocy postanowień *Administration of Estates (Small Payments) Act 1965* lub które może być realizowane na podstawie innych odpowiednich przepisów,

b) w sytuacji gdy Państwem przyjmującym jest Polska Rzeczpospolita Ludowa — spadki analogicznej wartości,

w obu przypadkach pod warunkiem, że uprawniony do spadku posiada obywatelstwo Państwa wysyłającego, nie jest stałym mieszkańcem Państwa przyjmującego lub nie jest w inny sposób w nim reprezentowany oraz że nie ma innych osób w tym państwie, które zgłosiły roszczenia do spadku”.

Artykuł XV

Artykuł 59 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„W przypadku wykonywania uprawnień przyznanych na podstawie artykułów od 52 do 58 w odniesieniu do spadku urzędnik konsularny podlega w tym zakresie jurysdykcji cywilnej sądów Państwa przyjmującego”.

Artykuł XVI

Postanowienia wymienione niżej zostają włączone do artykułu 63 Konwencji konsularnej jako ustępy 3 i 4:

„3) Bez naruszania postanowień poprzednich ustępów niniejszego artykułu sądowe lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie będą, z wyjątkiem prośby lub za zgodą właściwego urzędnika konsularnego, wykonywały jurysdykcji lub interweniowały w inny sposób odnośnie do jakiegokolwiek sprawy zaistniałej na pokładzie statku Państwa wysyłającego, włącznie z zatrzymaniem na statku jakiegokolwiek osoby, pod warunkiem, że zatrzymanie to jest zgodne z prawem Państwa wysyłającego i nie jest wyraźnie sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego. Postanowienia niniejszego ustępu nie będą rozumiane jako uchylające uprawnienia kapitana statku w sprawach dyscypliny, przysługujące mu zgodnie z prawem międzynarodowym.

4) Postanowienia ustępu 3 nie mają zastosowania:

a) odnośnie do jakiegokolwiek przestępstwa popełnionego na pokładzie statku Państwa wysyłającego:

I) jeśli skutki przestępstwa rozciągają się na terytorium Państwa przyjmującego;

II) jeśli przestępstwo jest tego rodzaju, że narusza spokój lub porządek wód terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego, włączając wszelkie porty;

III) popełnionego przez obywatela lub na na obywatela Państwa przyjmującego albo przez osobę lub

na osobie nie będącej kapitanem lub członkiem załogi;

IV) stanowiącego przestępstwo, za którego popełnienie przewidziana jest według prawa Państwa przyjmującego kara pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż pięć lat lub kara surowsza;

b) w związku z jakimikolwiek czynnościami podjętymi przez organy Państwa przyjmującego, dotyczącymi spraw celnych, imigracji, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, zanieczyszczeń wód olejami, łączności radiowej lub innej podobnej sprawy”.

Artykuł XVII

Artykuł 67 Konwencji konsularnej otrzymuje następujące brzmienie:

„Postanowienia artykułów od 61 do 66, z wyjątkiem postanowień paragrafów 3 i 4 artykułu 63, stosuje się odpowiednio do cywilnych samolotów i cywilnej żeglugi powietrznej w takim zakresie, w jakim jest to możliwe”.

Po zaznajomieniu się z powyższym Protokołem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 5 października 1977 roku.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. J. Czyrek

Artykuł XVIII

1) Niniejszy Protokół podlega ratyfikacji i wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Warszawie w możliwie najbliższym terminie. Wejdzie on w życie trzydziestego dnia po dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

2) Niniejszy Protokół, po wejściu w życie, będzie stanowił integralną część Konwencji konsularnej.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy podpisali niniejszy Protokół i opatrzili go pieczęciami.

Sporządzono w Londynie dnia 16 grudnia 1976 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i angielskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

Z upoważnienia
Rady Państwa Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej
Romuald Spasowski

Z upoważnienia
Jej Brytyjskiej
Królewskiej Mości
*Goronwy-Roberts
of Caernarvon
and of Ogwen*

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

L. S.